

A második népbetegség ellen

Intézményes trachomaszűrés a szegedi járásban

A tüdőszűrő ernyőképszolgálattal társult a szegedi járásban dr. Hajnóczy Mária trachoma-ellenőrző orvos munkája. Könnyebb így az orvosegészségügyi munka, mintha a kétféle szűrővizsgálatra kétszer kellene hívni a községek és a tanyák lakosait. Már hetek óta ismét együtt járnak a községeket — az ernyőképszolgálat és a trachomaszűrés. Pusztamérges, Öttömös, Deszk, Tiszaszécsény, Küküllő és Újzentiván után most Szőregben találkozunk velük. Itt is, mint a többi községben, a helybeli tanács, a védőnők és a vöröskeresztes aktivisták mindenben segítségükre voltak, hogy együttes erővel lépjenek fel a második népbetegség, a trachoma ellen is.

Ingyenes

avóágykezelés

Hazánkban, sajnos, Csongrád megye a trachomával legfertőzöttebb terület, ezen belül pedig a szegedi járás. Főleg a Tiszától távolabbra eső homokos vidékek községeiben és a tanyavilágokban találkoznak régi és újképzett fertőzésekkel. Zákányzék, Csengele, Forráskút, Asóthalom, Rúza, Mórahalom, Kistelek, Sövényháza, Baks, Dóc és a Szegedhez közel eső Kiskundorozsma is ezen területek közé tartozik.

Az egész országra kiterjedő intézményes trachomaszűrés és a betegek teljesen ingyenes gyógykezelése szintén a népi demokrácia sok és nagyszerű vívmányai közé tartozik. Azelőtt egész családok estek áldozatul az alattomos, fájdalom nélküli betegségnek. Áldozattá tette őket a lehetetlen szociális és közegészségügyi viszony és környezet. A nyomorban, az egyetlen lakószobában fuldoló családok úgy »adták át« aztán egymásnak a különféle szövődeményekkel járó és a vakságig ható betegséget.

A régi vakok mintegy 80 százaléka a trachomás megbetegedés áldozata. Jellemző, hogy a jórészt kubikosok lakta Kiskundorozsmán 16 évvel ezelőtt 360—370 trachomás beteget tartottak nyilván, ma pedig már csak százegynéhányat. A legutóbbi trachomaszűréskor Kiskundorozsmán sok friss fertőzöttet vártak

eredményül. Meglepő volt, hogy alig egy-kettő akadt. Hasonló a helyzet a korábban erősen fertőzött többi községben is: a trachomás megbetegedés előfordulása egyre csökkenő tendenciát mutat. A múlt évben mintegy 60 ezer embert vizsgáltak meg a szegedi járásban trachomaszűrő vizsgálaton. Az eredmény: tízezer ember közül 75 megbetegedett találtak. Ez az arány még mindig nagy. De miért?

Külön szakorvos...

A rendszeres ellenőrzés az óvodásoktól az agykoriakig — a szegedi járásban öt év óta rendszeres ez dr. Hajnóczy Mária és asszisztense, Vass Istvánné munkájával — felszínre hozza az eddig még nyilván nem tartott betegeket, s éppen az alapos szűréseknek és vizsgálatoknak köszönhető, hogy a betegségben szenvedők — a fertőzés bármilyen stádiumában legyenek is — azonnali orvosi gyógykezelést kapnak. A nyilvántartott betegek száma a szűrésekkel és az ellenőrzésekkel ilyenformán növekszik, de csak átmenetileg, hiszen zömében olyan betegek kerülnek nyilvántartásba, akikről eddig nem tudtak. Gyógyultnak viszont csak az olyan embert tekintik, aki egy éven át teljesen tünetmentes, de még ezt követően is időközönként ellenőrzik.

Nyolcvan ágyas

trachomaosztály

Az időközi általános szűrővizsgálatokon kívül hetenként három-négy napon át állandóan úton van a szegedi járásban dr. Hajnóczy Mária trachoma-ellenőrző or-

vos. Hány ember, hány és hány család köszönheti már gyógyulását ennek az intézményes gondoskodásnak, amely ezeddig ismeretlen volt a magyar közegészségügy történetében, hogy külön szakorvos járja a községeket, falvakat és tanyákat, hadat üzenve a még mindig második helyen álló népbetegségnek, a trachomának.

A megbetegedettek azonnali orvosi beavatkozást kapnak. Rendelkezésre áll Szegeden a Szemészeti Klinika 80 ágyas trachomaosztálya, ahol olyannyira ingyenes kezelést kapnak a betegek, hogy még az utóköltésüket is megtérítik. A betegségüket szánt szándékkal takaratókkal, a gyógyításukat elodázzókkal szemben azonban szigorúan fellépnek és megbüntetik őket, hiszen az ilyen ember nemcsak önmaga és családja ellen vét, hanem egy-egy község vagy tanyavilág, végső fokon a társadalom ellen.

Ma már az antibiotikumok korában a trachoma gyógyítható, a fertőzés pedig megelőzhető a mindenki számára kötelező érvényű közegészségügyi rendszabályok betartásával és betartásával, amely úgyszólván leg hamarabb megöli a kórokozó vírus. Tudvalevő, hogy az egészséges életmód és környezet sokat segít a községeket és a falvakat járó orvosnak, aki kezdve a gyermekkoruktól az ipari és mezőgazdasági kollektívákon keresztül az egyes családokig és az egyes emberig, figyelemmel kíséri a szegedi járás közegészségügyi arculatát.

Lódi Ferenc

Megtartotta első tárgyalását a Falemezgyár társadalmi bírósága

Alig egy hónapja alakult meg a Szegedi Falemezgyárban az üzemi társadalmi bíróság és máris megtartotta első tárgyalását. A gyár gőzfűrészt telepén az egyik fűrészgép vezetőjének mulasztásából kár keletkezett, s ebben kellett ítélkeznie.

Mint öreg, »kiszuperált«

gép érkezett néhány éve a Szegedi Falemezgyár gőzfűrészt telepére egy fűrészgép. Itt megfialították, átalakították, azóta is bírta az »irramot«. Egyszer csak gondatlanságból nem jól helyezték bele a felvágandó fát, s ezzel nem tudott megbirkózni. Megfeszült a rönk, s a fa kitért a 38 éves gép tartóvázát.

Az üzemi társadalmi bíróság alapos vizsgálatot tartott, s a terhelő és mentő körülmények figyelembevételével úgy döntött, hogy írásbeli figyelmeztetésben kell részesíteni a gép vezetőjét és büntetéséért egy-havi fizetéséből 15 százalékot kell levonni. A tárgyalásról a Magyar Rádió is hangfelvételt készített.

Mindig együtt a pártonkívüliekkel

Képek a Kéziszerszámáru gyár kommunistáinak tevékenységéből

A Szegedi Kéziszerszámáru gyárban hagyományossá vált, hogy ha valami nagyobb dologra készülnek, vagy valami baj van az üzemben, a kommunisták azonnal megvitadják a feladatokat és problémákat. Ezt pedig azért tudják megtenni, mert a pártszervezet éber figyeli a termelés menetét és jó kapcsolatot tart az üzem valamennyi dolgozójával. Bizalommal fordulnak a pártonkívüliek a kommunistákhoz, mert már sok esetben tapasztalták, hogy segítenek nekik.

A munkások érdekében

Igy volt ez az első negyedévben is, amikor sokan panaszkodtak, hogy nincsenek folyamatosan ellátva munkával és így sok időt kénytelenek tétlenül eltölteni. Ez károsan hatott a keresetre is. Az ügyben tanácskozott a pártszervezet vezetősége, s az üzem részét vettek a gazdasági vezetők is. A kommunisták javaslatára azután hamarosan intézkedtek. Megállapították, hogy az akkor készített gyártmányokhoz nincs elegendő anyag, s ezért átcsoportosították a termelést. Előbbre hozták a későbbre tervezett gyártmány készítését, mert ahhoz megvolt az anyag.

Még régebben történt, hogy egy téves intézkedést adott ki a műszaki vezetőség a bérezésre vonatkozóan. Eszerint több dolgozó indokolatlanul kevesebbet keresett volna, mint korábban. Ezt a problémát is gyorsan megoldották. A pártszervezet a gazdasági vezetőkkel tisztázta a való helyzetet, majd összehívta a dolgozókat, s közösen megbeszéltek a közmegegyezésre kialakított helyes bérezést.

Kulturális és szakmai igények kielégítése

A pártszervezet felkarol minden jó kezdeményezést, s figyelemmel kíséri a javaslatok megvalósítását. Egy alkalommal például Csányi Mihály szóvá tette, hogy hamar tönkremennek és törnek a korongok — amelyekkel a kész számszámokat finomítják —, mert túl vannak száritva. A jelentést intézkedés követte. Másról tárolják azóta a korongokat, s 20—25 százalékkal kevesebbet használnak el, mint azelőtt.

A munkások kulturális és szakmai igényeinek kielégítését is nagyban segíti a pártszervezet vezetősége. Néhány dolgozó a hiányzó általános iskolai osztályokat már magánúton végzi. A párt-

vezetőség most valamennyi olyan munkást megkeresett és összeírt, akik nem végeztek el a nyolc osztályt. Meggyeztek a Gutenberg utcai általános iskola igazgatójával, hogy őszre ezek a dolgozók odajárnak majd tanulni.

A kiszisták azt kérték a pártszervezettől, hogy segítsen az ifjú technikusok továbbképzését. Ebben az ügyben is gyorsan cselekedtek a kommunisták. A gazdasági vezetőkkel együtt biztosították, hogy képzett előadókat kapjanak a fiatalok és a tanfolyam május elején meg is kezdődik. Hasonlóképpen törődik a pártvezetőség a többi dolgozó szakmai képzésével, valamint természet-tudományos ismereteinek gvarapításával.

Pártonkívüliek a kommunisták taggyűlésén

A munkásokkal való szoros kapcsolatnak, együttműködésnek még sok más formája is kialakult az üzemben. Megkedvelték például a dolgozók a kéthetenként tartott, rövid politikai röpgyűléseket is. Itt az időszűré, legérdekesebb nemzetközi eseményeket tárgyalják meg s megismerkednek a legfontosabb párhuzamokkal, kormányrendeletekkel. Szívesen mennek el a pártonkívüli dolgozók a párt-alapszervezet taggyűlésére is. Az idén már kétszer is tartottak nyilvános taggyűlést a kommunisták, ahová számos pártonkívülit meghívtak, hogy elmondhassák véleményüket.

Még az év elején határozta el a pártszervezet vezetősége, hogy közvetlen kapcsolatot teremtsen egyénenként is az üzem valamennyi dolgozójával, megismerkedik problémáikkal, körülményeikkel. Azóta hónapra hónapra hosszabb beszélgetések zajlanak le a vezetőségi tagok és egy-egy pártonkívüli munkás között. Negyedévenként azután a pártvezetőség tagjai megbeszélnek, hogy kikkel tárgyaltak, milyen javaslatok, vagy problémák, kérések vannak a dolgozóknak.

A hiba nyílt felfedése

Ez a közvetlen kapcsolat tette lehetővé, hogy a pártszervezet segítségével, gyorsan felszámoltak egy igen súlyos hibát az üzemben. Az év elején felülvizsgáltak több normatételt, mert a keresett mögött nem volt meg

a szükséges termelés. Erről a kommunisták sokat beszéltek a dolgozókkal. Mégis akadtak egyesek a kovácsműhelyben, akik sajnálták a könnyű pénzt, amiért nem dolgoztak meg, s dohogni kezdtek, de ez még csak hagyján. Korábban 800 fogópreszlinget is gyártottak, viszont a helyes normarendezés után csak 400 darabot — ugyanannyi idő alatt, s ugyanolyan feltételek mellett. Erre a munkavisszatartásra az öntudatos pártonkívüli munkások hívták fel a figyelmet.

Ezután a kommunisták újból megmagyarázták a munkavisszatartóknak, hogy saját maguknak is ártanak, mert kevesebbet keresnek, de hátráltatják a többi dolgozó keresetét és termelését is, mert nem látják el kellően a soron következő üzemrészeket anyaggal. A közbelépés nem volt hiábavaló. Az illető dolgozók belátták hibájukat, s becsületlenül kezdtek termelni. De nem is fizettek rá. Addig egy forintot is alig kerestek meg, utána pedig 1500 forintig ment fel a bérük. A termelékenység emelkedése még azt is eredményezte, hogy április elején 15 ezer forintot osztottak ki a dolgozók között jó munkájukért.

Előrehaladás a termelésben

A közös erőfeszítésnek — mellyel a párttagok és pártonkívüliek nekiláttak a termelés további javításának — újabb szép eredménye bontakozik ki. A közösen összeadott takarékosági és termelés fokozását célzó tervek és felajánlások máról holnapra elavultnak bizonyultak. Így állapította meg ezt az üzem múlt heti párttaggyűlése, s erről beszélnek azóta a kommunisták a pártonkívüliekkel.

Ugyanis új termelési feladatot kapott a gyár — silókombájnok nagyarányú gyártását kezdik meg — s ez újabb lehetőségeket jelent. Ennek alapján el is határozták, hogy tervfelemelést kérnek már a jövő negyedévtől kezdve, s a nagyobb termeléssel párhuzamosan nagyobb megtakarítást érnek el anyagban, költségekben. A közös jó szándék gyümölcsésként születnek meg az új vállalkozások a pártkongresszusai versenyre. Már eddig is olyan kép bontakozott ki, hogy a tervezett 180 ezer forintos évi megtakarítással szemben mintegy 300 ezer forintot takarítanak meg a dolgozók maguknak és a népgazdaságnak.

A Csongrád megyei tanács v. b. pénzügyi osztálya

pályázatot hirdet

a vállalati pénzgazdálkodási csoportjánál üresedésben lévő

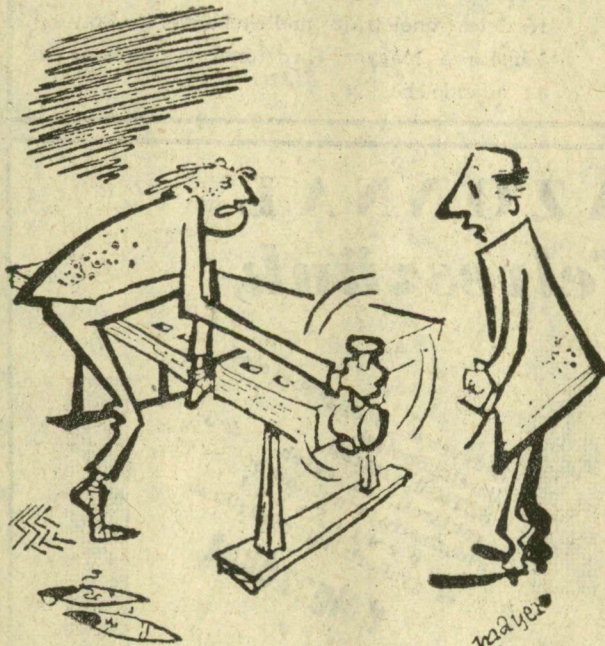
előadói állás betöltésére

Felvételi feltételek: képe-sített, illetve mérlegképes könyvelői oklevél. A felvételi kérelem (ön-életrajz csatolando) benyújtható a megyei pénzügyi osztály vezetőjénél 1959. április 28-ig.

Kisiparosok békegyűlése

Békegyűlést rendezett a szegedi Kisipari Szövetkezeti Bizottság és a KIOSZ járási szervezete pénteken a szegedi Kamaraszínházban. A mintegy 300 részvevő nagy érdeklődéssel hallgatta Anus Antal előadását a béke-mozgalomról és a nemzetközi helyzetről. Ezután a szövetkezeti bizottságok művészeti csoportja kulturális műsorral szórakoztatta a résztvevőket.

A divat mártírja

— Hát te mit csinálsz, öregem?
— Szoktatom a lábom a hegyesorrú cipőhöz.

KÖZKIVÁNATRA!

Majolika- és díszműáruk vására

a MŰANYAGBOLTBAN

(Kárász u. 17. sz.)

Bemutatásra kerülnek:

Újvonalú majolikaáruk

Modern kerámiák

A legújabb műanyag háztartási cikkek

Feltétlenül NÉZZE MEG

a Műanyagbolt új KIRAKATAIT!

DNRB permetezőszer

lól bevált

a szőlőperonoszpóra és gyümölcsvarasodás ellen

1 kg DNRB 2.5 kg rézgálicot pótol.

Mész nem kell hozzá! A DNRB előnye, hogy lombperzselést nem okoz, a levézet üde és zöld marad.

Beszerezhető:

a földművelésszövetkezetekben, állami kiskereskedelmi vállalat boltjaiban és a vetőmagboltokban.

Forgalomba hozza

A Műtrágya és Növényvédőszer Értékesítő Szövetkezeti Vállalat és megyei kirendeltségei.

Gyors és erőteljes hormonhatású gyomirtó vegyszerrel.

DIKONIRITAL

irtsuk a gyomokat

(acat, vadrepce, repesény-rete, stb.)

A GABONA...RÓL

A Dikonirital permetezett gabonabúbiák holdanként országos átlagban 2.2 q-ás terméshozadékot adtak.

Beszerezhető:

a földművelésszövetkezetekben, állami kiskereskedelmi vállalat boltjaiban és a vetőmagboltokban.

Forgalomba hozza

A Műtrágya és Növényvédőszer Értékesítő Szövetkezeti Vállalat és megyei kirendeltségei.